

ARBEIDSMIGRANTEN IN PROVINCIE UTRECHT

Factsheet kerngegevens
5 april 2022

NB: Decisio gebruikt in de monitor en dit rapport het begrip ‘arbeidsmigrant’. Desgewenst kunt u, in plaats van dat begrip, ook ‘internationale medewerker’ hanteren

In opdracht van **GREENPORTS**
NEDERLAND

In provincie Utrecht werkten in 2020 circa 24,5 duizend arbeidsmigranten. Sinds 2010 is het aantal jaarlijks gemiddeld gegroeid met 1,4%. Dit is lager dan landelijk gemiddeld (4,2%).

Op basis van BRP-registraties staan in 2020 ruim 16 duizend arbeidsmigranten geregistreerd woonachtig in provincie Utrecht. Bijna de helft daarvan woont in gemeente Utrecht. Gemiddeld neemt het aantal jaarlijks toe met 6%.

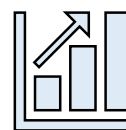
Utrecht is de belangrijkste werkgemeente voor arbeidsmigranten in de provincie Utrecht: een derde van alle arbeidsmigranten werkt in deze gemeente. Ook Houten, Amersfoort en Renswoude zijn gemeenten waar meer dan 2.000 arbeidsmigranten werken.

58% van de arbeidsmigranten woont en werkt in de provincie Utrecht. Belangrijke woonwerkrelaties zijn met de G4-steden, waarvan Amsterdam de belangrijkste, en gemeenten als Haarlemmermeer, Almere en Deventer.

De meeste arbeidsmigranten zijn werkzaam in de horeca, groot- en detailhandel en zakelijke dienstverlening. Bijna 40% van alle arbeidsmigranten werkt in een van deze sectoren, welke bovendien een groter aandeel hebben dan landelijk gemiddeld.

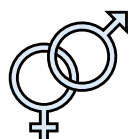
Uit de prognoses scenario's blijkt voor de provincie Utrecht dat het aantal internationale arbeidsmigranten de komende tien jaar blijft toenemen tot een populatie van naar schatting 33.620 tot 50.830 in 2030. Dit betekent een jaarlijkse groei van 3 tot 8%.

De meeste arbeidsmigranten verblijven 8 tot 12 maanden (37%). 30% van de arbeidsmigranten verblijft korter dan 4 maanden. Van arbeidsmigranten die langer dan een jaar verblijven, is 17% één tot twee jaar actief. 31% blijft 5 jaar of langer.

30% van de in provincie Utrecht werkzame arbeidsmigranten is van Poolse afkomst. Andere belangrijke herkomstlanden zijn Roemenië, Turkije en Bulgarije. Sinds 2010 is vooral het aantal Roemenen en Bulgaren toegenomen.

6 op de 10 arbeidsmigranten is man. Daarnaast is circa 40% van de arbeidsmigranten tussen de 25 en 35 jaar oud. Deze groep nam sinds 2010 in omvang toe, terwijl het aantal arbeidsmigranten tussen 15 en 25 jaar afneemt.

Aantal arbeidsmigranten fors toegenomen, en dit blijft de komende 10 jaar groeien

2010 – 2020: jaarlijkse groei

Het aantal arbeidsmigranten in Nederland is sinds 2010 tot en met 2020 jaarlijks blijven toenemen van 357,7 duizend in 2010 naar 540,6 duizend in 2020. Dit betekende tot en met 2020 een groei van **4,2%** per jaar in Nederland; in Utrecht **1,4%** per jaar. Groeicijfers verschillen per regio, maar overall beeld is helder: het aantal arbeidsmigranten neemt overal toe.

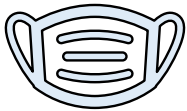
Tot 2030: blijvende toename te verwachten

Tot 2030 verwachten we dat het aantal arbeidsmigranten in Nederland en in de zes Greenportregio's blijft groeien. Ook hierin zijn er regionale verschillen, maar jaarlijkse toename in Nederland van gemiddeld 2,5 tot 4,5% is aannemelijk.

Regio	Aantal in 2010	Aantal in 2020	Jaarlijkse groei (%) 2010 - 2020	Jaarlijkse groei (%) Tot 2030	Verwacht: aantal in 2030
Nederland	357,7 duizend	540,6 duizend	4,2%	2,5 – 4,5%	692 – 840 duizend
Zuid-Holland	87,4 duizend	144,6 duizend	5,2%	2,4 – 4,4%	183 – 223 duizend
Gelderland	38,3 duizend	62,3 duizend	4,9%	4,0 – 6,0%	93 -109 duizend
Limburg	38,7 duizend	51,1 duizend	2,8%	3,0 – 4,0%	65 – 75 duizend
Noord-Brabant	61,7 duizend	91,9 duizend	4,1%	3,6 – 5,3%	131 – 154 duizend
Noord-Holland	73,5 duizend	114,8 duizend	4,6%	1,7 – 3,6%	136 – 164 duizend
Utrecht	21,2 duizend	24,5 duizend	1,4%	3,0 – 8,0%	34 – 61 duizend

‘Arbeidsmigranten’ staan zeker de komende jaren nog op de maatschappelijke en publieke agenda

Corona leidde in 2020 tot een daling van het aantal werkzame arbeidsmigranten in Nederland

Effect Corona: gemiddelde afname van 11%

In 2020 daalde het aantal arbeidsmigranten – naar verwachting als gevolg van de situatie rondom Corona – tot het niveau tussen 2017 en 2018. De gemiddelde daling in Nederland tussen 2019 en 2020 bedroeg **11%**; Utrecht **7%**. Veel arbeidsmigranten zijn (tijdelijk) naar huis gegaan, door vraaguitval of vanwege angst voor gesloten grenzen.

Verwachtingen na 2022

Het is nog niet bekend of Corona in Nederland tot structureel minder arbeidsmigranten gaat leiden. Maar, gelet op het herstel van de Nederlandse economie is het aannemelijk dat aantal arbeidsmigranten in Nederland inmiddels weer is toegenomen. De te verwachten gemiddelde groei in Nederland tot 2030 (2,5 – 4,5% per jaar) blijft een realistisch uitgangspunt.

Regio	Daling 2019-2020 (%)	Daling 2019-2020 (absoluut)
Nederland	-11%	-68.690
Zuid-Holland	-11%	-18.510
Gelderland	-18%	-13.680
Limburg	-12%	-6.670
Noord-Brabant	-8%	-8.425
Noord-Holland	-10%	-12.700
Utrecht	-7%	-1.835

Het is aannemelijk dat Corona een tijdelijke dip is; geprognostiseerde gemiddelde groei tot 2030 blijft realistisch

Uitzendbranche is belangrijkste sector en speler in het werkveld

Uitzendbranche: belangrijkste sector en speler

De uitzendbranche is vanaf 2010 al de belangrijkste sector geweest waarvoor de meeste arbeidsmigranten werkzaam zijn in uiteenlopende sectoren zoals logistiek, industrie, land- en tuinbouw en transport. In 2020 is in Nederland zo'n **48%** van arbeidsmigranten actief via een uitzendbureau. In enkele provincies is dat aandeel hoger en toegenomen (Zuid-Holland, Gelderland en Limburg); in andere provincies zien we tegenovergestelde ontwikkeling. Maar, de uitzendbranche is en blijft de belangrijkste speler.

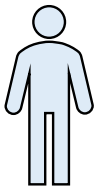

Naast werken via de uitzendbranche zijn arbeidsmigranten veelal (rechtstreeks) actief in zakelijke dienstverlening, horeca en de land- en tuinbouw. In de landbouw ging het in 2010 gemiddeld (Nederland) om 10%; in 2020 om **5%**. Het relatieve aandeel is in 2020 lager, maar in absolute zin wel toegenomen.

Regio	Aandeel uitzendbranche 2010 (%)	Aandeel uitzendbranche 2020 (%)
Nederland	47%	48%
Zuid-Holland	50%	58%
Gelderland	59%	64%
Limburg	40%	58%
Noord-Brabant	50%	44%
Noord-Holland	41%	34%
Utrecht	44%	30%

Het is dus van belang om de uitzendbranche aan tafel te hebben in het vraagstuk rondom arbeidsmigranten

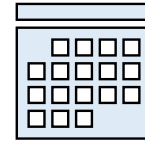
Opvallend is: gemiddelde leeftijd van arbeidsmigrant stijgt, maar verblijfsduur neemt af

Vooraf 25-35 jarigen actief

De grootste groep arbeidsmigranten in Utrecht was in de afgelopen 10 jaar vooral de groep 25-35 jarigen. In 2010 bedroeg dat aandeel **36%**. Dit aandeel is sinds 2010 toegenomen; in 2020 gaat het om **39%**. In dezelfde periode is vooral het aandeel 15-25 jarigen onder de arbeidsmigranten afgenomen (van 20% in 2010 naar 11% in 2020). Ook de groepen arbeidsmigranten ouder dan 35 jaar zijn sinds 2010 licht gegroeid.

Dit wijst erop dat waarschijnlijk in toenemende mate meer ervaren arbeidsmigranten naar Nederland komen om te werken.

Verblijfsduur neemt af

Voorheen was de grootste groep arbeidsmigranten nog zo'n 8 tot 12 maanden werkzaam in Utrecht. Tegenwoordig zien we vooral een verschuiving naar een kortere verblijfsduur. Vooral de groep arbeidsmigranten die tot 4 maanden werkzaam neemt toe: van **23%** naar **38%**.

De oorzaak voor deze trend is niet exact te duiden, maar mogelijk dat vooral de verdere flexibilisering van banen en de arbeidsmarkt en de sterke positie van uitzendbureaus hierbij sterk van invloed is.

Vooraf de kortere verblijfsduur van arbeidsmigranten in Utrecht wijst op het belang van het aanbod van voldoende short-stay huisvesting

Tot slot: aanpak en insteek van vraagstuk rondom arbeidsmigranten vanuit meerdere invalshoeken

Structureel vraagstuk: voornamelijk huisvesting

Gelet op structurele karakter van groeiend aantal arbeidsmigranten (maar ook: krimp bevolking en beroepsbevolking, integratie) is duidelijk dat deze groei aandacht vraagt voor:

- vanuit **huisvestingsperspectief**: beschikbaarheid van voldoende kwalitatief passende woonplekken (met extra aandacht en effort voor short-stay voorzieningen)
- vanuit **economisch perspectief**: goed werkgeverschap/HR, goede informatievoorziening en arbeidsomstandigheden
- vanuit **perspectief omgevingskwaliteit**: aandacht voor leefbaarheid, sociale cohesie en voorzieningen
- Vanuit **registratie**: nu nog verschil in aantallen **werkende** (op basis van werklocatie) en **wonende** (op basis van woonlocatie) arbeidsmigranten. Dat komt door lage registratiegraad. Het woonadres van de arbeidsmigrant is namelijk onbekend wanneer de arbeidsmigrant niet geregistreerd is in de BRP. Het actief verhogen van de registratiegraad is daarom een belangrijk aandachtspunt.

Achtergrond	P. 9 – 10
Aantal werkende arbeidsmigranten	P. 11 – 13
Kenmerken	P. 14 – 17
Aantal BRP-geregistreerde arbeidsmigranten	P. 18 – 20
Pendelrelaties	P. 21
Prognose	P. 22
Bijlage: methodiek	P. 23 – 24

Aanleiding, vraagstelling en geografische afbakening

Het Nederlandse tuinbouwcluster heeft zich via zeven regionale Greenports en tuinbouwregio's verenigd in Greenports Nederland. Vanuit het strategisch platform GreenBoard wordt samengewerkt in een kennisdelingsprogramma. Binnen de samenwerking is bij de landelijke werktafel huisvesting internationale werknemers behoefte om inzicht te krijgen in het aantal en de belangrijkste kenmerken van arbeidsmigranten op landelijk en provinciaal niveau.

Voorliggend rapport bevat informatie over de populatie arbeidsmigranten in de provincie Utrecht. Op dat schaalniveau zijn gegevens voornamelijk gepresenteerd, daarnaast wordt in dit rapport gerefereerd aan en vergeleken met het landelijk niveau. Dit rapport maakt onderdeel uit van een serie van zes provinciale rapporten (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg).

Aanpak

Het rapport beschrijft de aantallen werkzame en woonachtige arbeidsmigranten in de **provincie Utrecht**, hun kenmerken en ontwikkeling daarin over de periode 2010 – 2020. Daarnaast bevat de analyse een prognose van de verwachte ontwikkeling van het aantal werkzame arbeidsmigranten tot 2030.

Brondata en definitie

De cijfers zijn afkomstig uit de Monitor Internationals van Decisio (2022). Deze monitor is gebaseerd op de meest actuele bronbestanden van de CBS Microdata, waaronder gegevens van de Belastingdienst en de Basisregistratie Personen (BRP).

In dit rapport worden verschillende begrippen gebruikt. Voor de duidelijkheid geven we hier een overzicht van hetgeen we daarmee bedoelen:

- **Internationale werknemer:** is een economisch-actieve persoon met alleen een buitenlandse nationaliteit (oftewel deze persoon heeft niet de Nederlandse nationaliteit) en die in loondienst is bij een in Nederland gevestigde organisatie. Voor deze persoon wordt loonheffing afgedragen aan de Belastingdienst.
- **Kenniswerker:** is een internationale werknemer die gerekend wordt tot de groep kenniswerkers waarbij een minimale looneis gesteld is voor twee leeftijdsgroepen. Deze groep valt niet binnen de scope van dit onderzoek.
- **Arbeidsmigrant:** is een internationale werknemer die minder verdient dan de gestelde minimale looneis voor de kenniswerker. In de bijlage bij dit rapport is dit nader toegelicht.

Dynamische database

Decisio hanteert vanaf de aanvang van onze landelijke monitor dezelfde definities en berekeningswijzen. Vervolgens gebruiken we uiteenlopende CBS Microdata-bestanden om onze monitor/database op te bouwen met gegevens vanaf 2010 tot zo recent mogelijk. Eens per jaar (in december) actualiseren we onze database voor de meest recente inzichten. Deze actualisatie voeren we uit voor alle beschikbare gegevens voor alle jaren vanaf 2010. Dat impliceert (dus) een volledige actualisatie voor het meest recente onderzoeksjaar, maar ook voor de jaren daarvoor. De reden hiervoor is dat het CBS over steeds actuelere, meer en betere gegevens beschikt. En, met terugwerkende kracht gaat dat ook over gegevens in het verleden. Dat betekent dat wij niet alleen een actualisatie uitvoeren voor het laatst beschikbare bronjaar, maar ook voor de jaren daarvoor. Dit betekent dat de nieuwste monitorgegevens, ook voor jaren in het verleden, kunnen afwijken van de gegevens in voorgaande monitorrapportages van Decisio.

Meerdere doelgroepen in monitor: voorkomen van dubbeltellingen

Vanaf 2022 voert onze Monitor Internationals meer internationale doelgroepen dan alleen de internationale kenniswerkers en arbeidsmigranten.

De monitor is verbreed met landelijke gegevens over internationale studenten, statushouders en inkomensafhankelijke partners. Om eventuele dubbeltellingen in de uitkomsten te voorkomen is ervoor gekozen om personen toe te wijzen aan een doelgroep op basis van hun verondersteld hoofdmotief voor verblijf in Nederland. Deze verbreding van onze monitor en de correcties die we daarvoor uitvoeren kunnen tot (kwantitatieve) verschillen in de uitkomsten leiden voor wat betreft de voorgaande monitorrapportages van Decisio.

Data op basis van adres werkgever

In de CBS Microdata is de werklocatie van arbeidsmigranten geregistreerd als het adres van de werkgever. Indien een arbeidsmigrant voor een uitzendbureau werkt, komt het voor dat het werkadres elders gelegen is omdat zij bij een of meerdere werkgevers zijn uitgezonden. Dit daadwerkelijke werkadres is op basis van CBS Microdata niet bekend. Daarom kan er sprake zijn van een onder- of overschatting.

Afronding

Cijfers zijn afgerond op vijftallen (in verband met onze verplichting ter borging van de privacy aan het CBS). Provincie- of regiototalen tellen, door deze afrondingen, niet altijd op tot het totaal van alle onderliggende gemeenten.

Aantal arbeidsmigranten groeit jaarlijks gemiddeld 1,4%

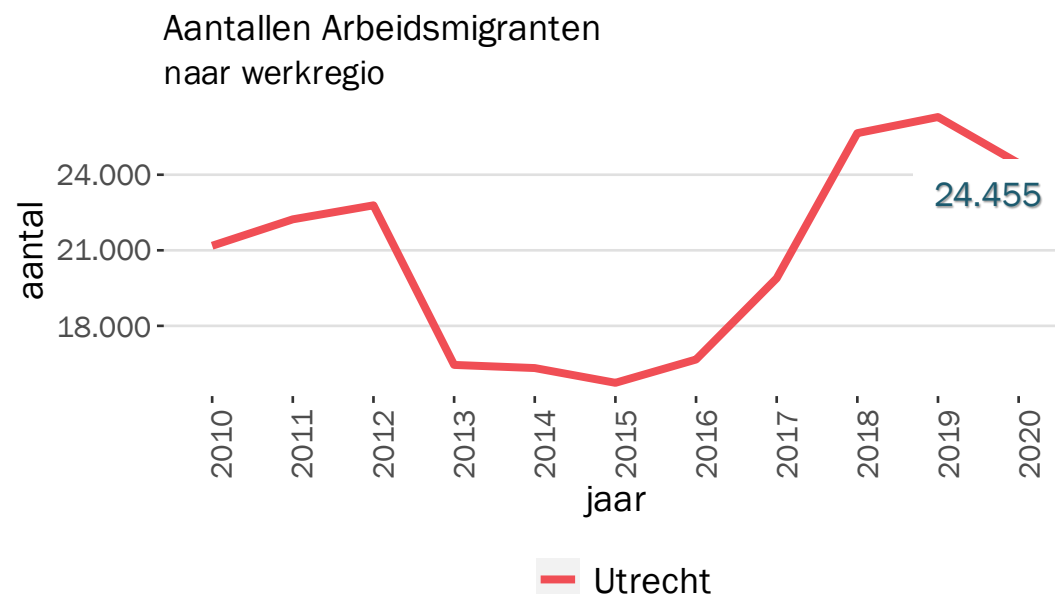
In 2019 werkten in de provincie Utrecht circa 24,5 duizend arbeidsmigranten. Sinds 2010 is het aantal gemiddeld jaarlijks toegenomen met 1,4%, met een sterke daling vanaf 2012 en een toename vanaf 2016.

In 2020 daalt het aantal arbeidsmigranten – naar verwachting als gevolg van de situatie rondom covid-19 – tot het niveau tussen 2017 en 2018. Veel arbeidsmigranten zijn (tijdelijk) naar huis gegaan, als gevolg van vraaguitval (horeca) of vanwege angst voor gesloten grenzen.

Een derde arbeidsmigranten werkzaam in gemeente Utrecht

Utrecht is de belangrijkste werkgemeente voor arbeidsmigranten in de provincie: een derde van alle arbeidsmigranten werkt in deze gemeente. Ook Houten, Amersfoort en Renswoude zijn gemeenten waar meer dan 2.000 arbeidsmigranten werken.

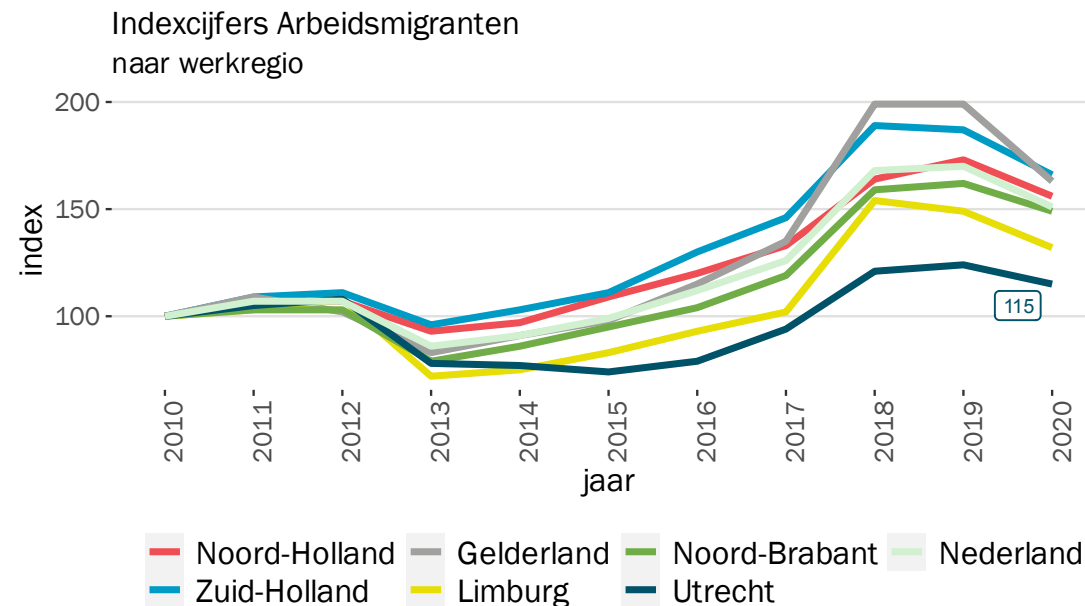
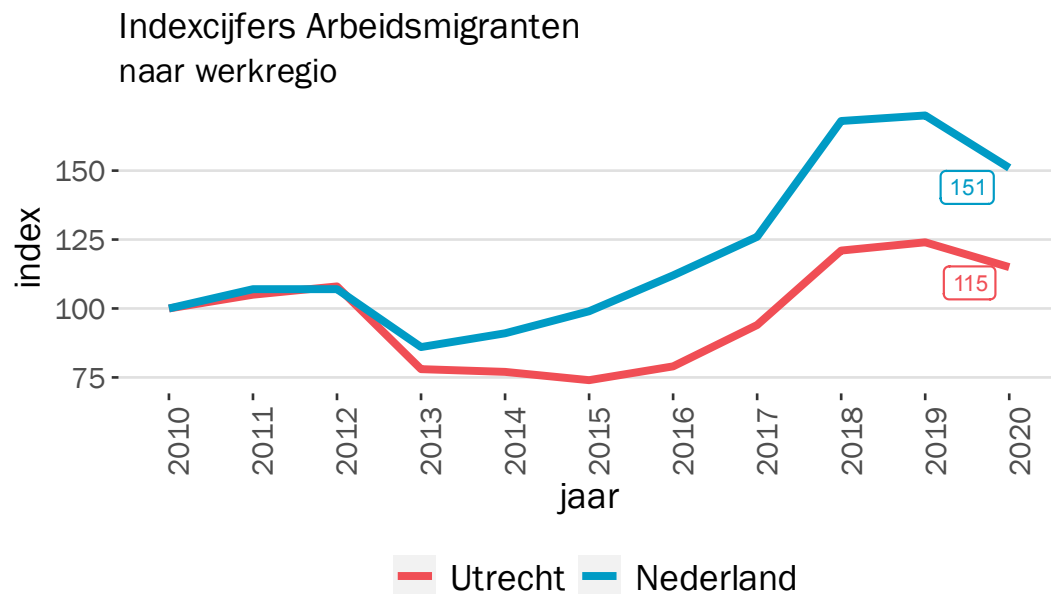
In de meeste Utrechtse gemeenten is het aantal arbeidsmigranten tussen 2010 en 2020 toegenomen. Uitzonderingen daarop zijn Bunschoten, Veenendaal en De Ronde Venen, met een gemiddelde jaarlijkse afname tussen 7 en 14%.

Top-10 werkgemeenten arbeidsmigranten provincie Utrecht

Gemeente	Aantal arbeidsmigranten	Jaarlijkse groei (%)
Utrecht	8.340	3%
Houten	2.490	7%
Amersfoort	2.210	4%
Renswoude	2.015	7%
Nieuwegein	1.400	8%
Vijfheerenlanden	1.370	4%
Stichtse Vecht	675	6%
De Bilt	670	7%
Bunschoten	665	-14%
Woerden	640	8%

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

Vergelijking met Nederlandse ontwikkeling

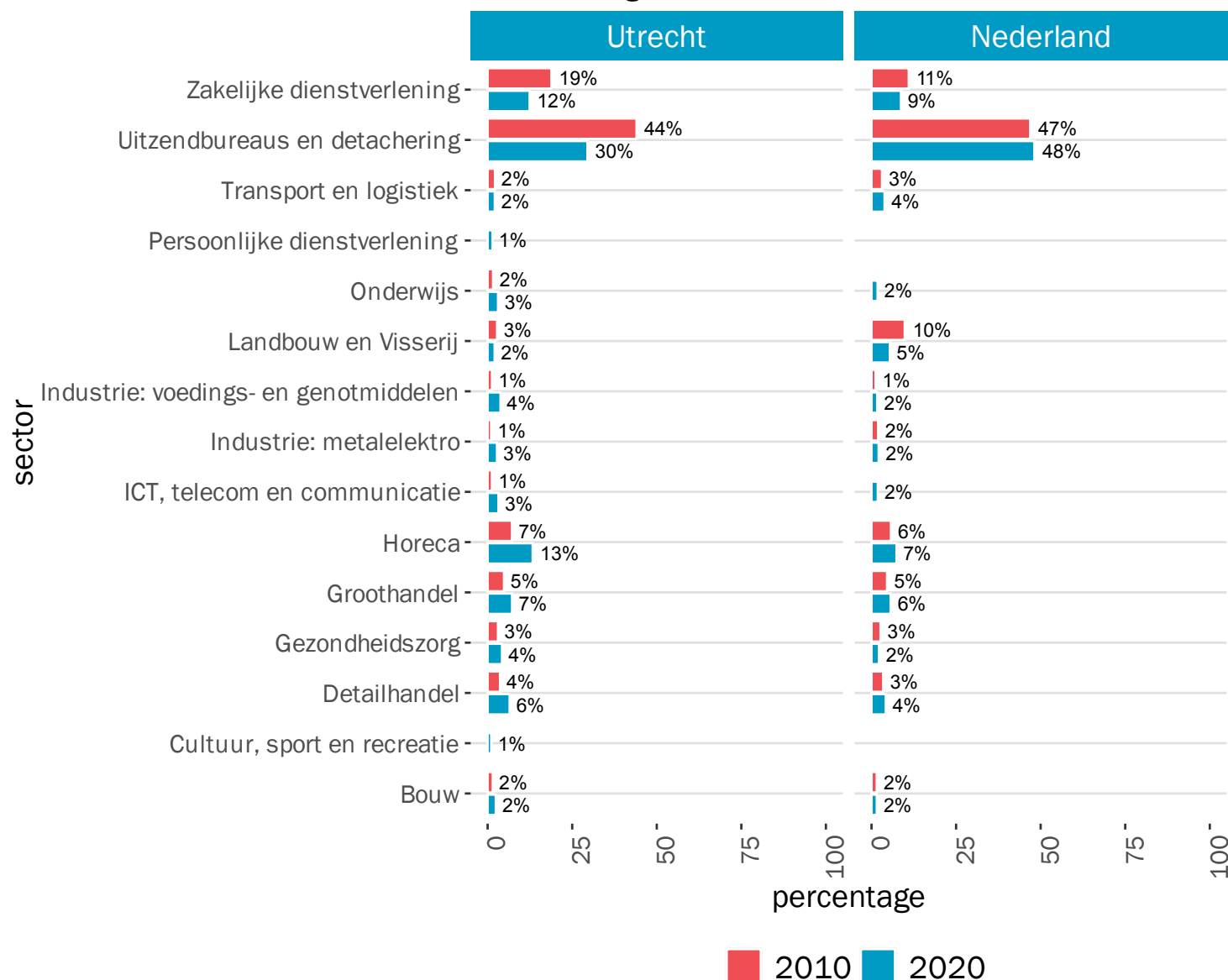
De indexcijfers in bovenstaande figuur geven de ontwikkeling in aantallen weer ten opzichte van het landelijk niveau. Sinds 2010 neemt het aantal arbeidsmigranten in Nederland jaarlijks toe met 4,2% tot 540.565 in 2020. De gemiddelde jaarlijkse groei in de provincie Utrecht ligt met 1,4% lager dan in Nederland gemiddeld. In 2013 is sprake van een meer dan gemiddelde afname en ook in de jaren 2014 en 2015 neemt het aantal in de provincie af, terwijl het landelijk weer is toegenomen.

Vergelijking met andere provincies

De indexcijfers in de eerste figuur laten zien hoe het aantal arbeidsmigranten in de provincie Utrecht is gegroeid ten opzichte van de andere provincies die deel uitmaken van dit onderzoek. Utrecht kent een lager dan gemiddelde jaarlijkse groei ten opzichte van provincies als Gelderland, Noord- en Zuid-Holland. Na de economische dipjaren 2012 en 2013 duurt het tot 2017 voordat de groei in het aantal arbeidsmigranten weer op het niveau is van 2010.

Top sectoren arbeidsmigranten naar werkregio

Top-15 werksectoren

In het figuur staan de belangrijkste werksectoren voor in provincie Utrecht werkzame arbeidsmigranten.

De meeste arbeidsmigranten zijn werkzaam in de **horeca**, **groot- en detailhandel** en **zakelijke dienstverlening**. Tussen 2010 en 2020 is het aandeel arbeidsmigranten in deze sectoren gegroeid met 2 tot 5%. Ook de **industrie** heeft sinds 2010 een groter aandeel in de belangrijkste werksectoren.

In 2020 is het aantal arbeidsmigranten in Utrecht werkzaam bij **uitzendbureaus** gedaald tot 29%. Dit is aanzienlijk lager dan landelijk gemiddeld (48%).

De verblijfsduur van arbeidsmigranten is sterk afhankelijk van de sector waarin zij werkzaam zijn en loopt uiteen van enkele weken tot meer dan een jaar.

Verblijfsduur korter dan een jaar

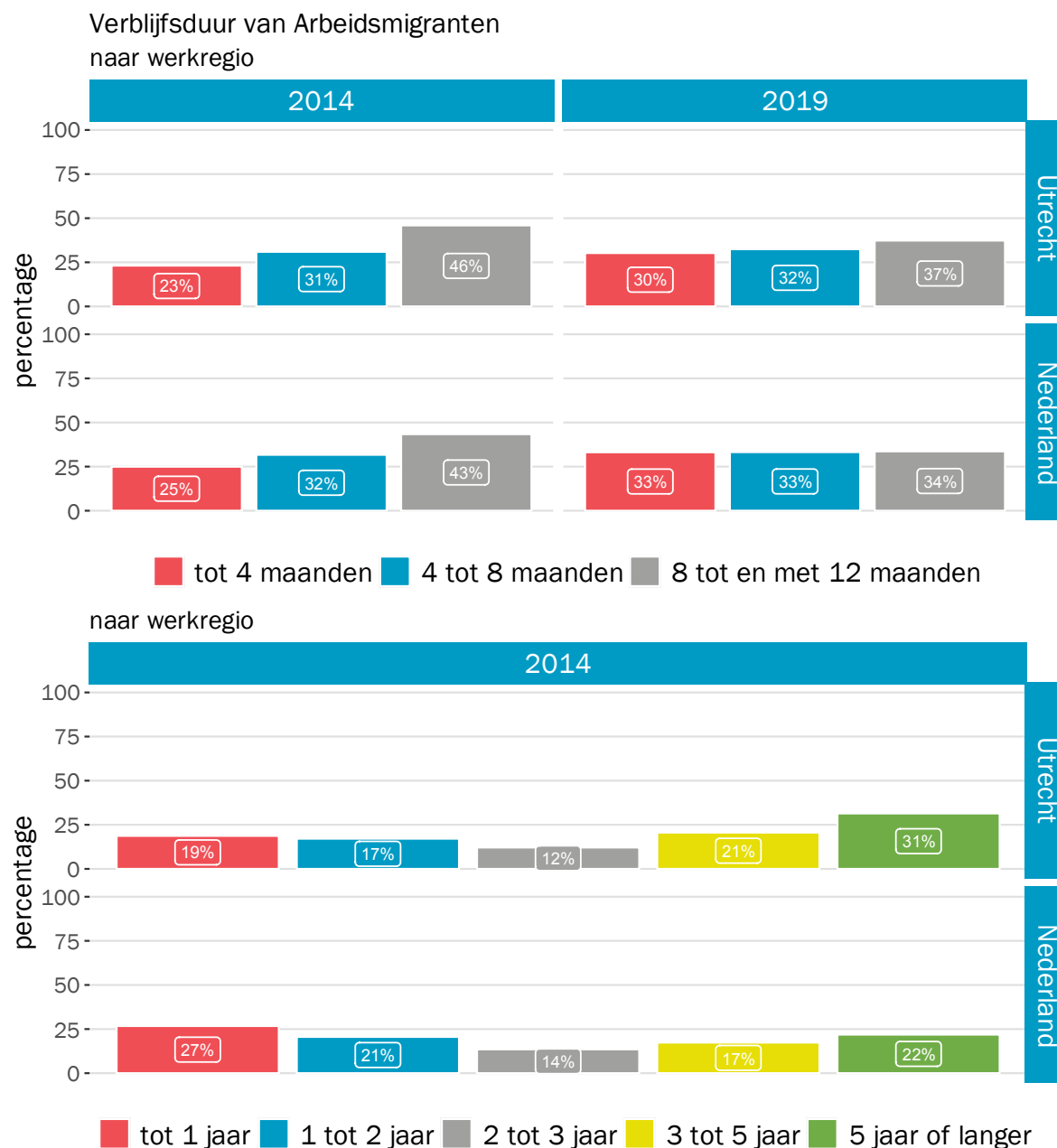
Het grootste deel van de arbeidsmigranten verblijft korter dan een jaar in de provincie Utrecht.

Van de korte verblijvers in 2019 verblijven de meesten tussen de 8 en 12 maanden (37%). Nog eens 30% verblijft korter dan 4 maanden.

De verblijfsduur is sinds 2014 korter geworden: het aandeel arbeidsmigranten dat tot 4 maanden verblijft is toegenomen, terwijl het aandeel van 8 tot en met 12 maanden verblijf is afgenomen. Landelijk is een vergelijkbare trend te zien.

Verblijfsduur langer dan een jaar

Van de arbeidsmigranten die langer dan een jaar verblijven, zien we dat 17% één tot twee jaar actief is. 31% blijft 5 jaar of langer. In vergelijking met het landelijk beeld is een groter aandeel van de arbeidsmigrant voor langere tijd actief in de provincie Utrecht.

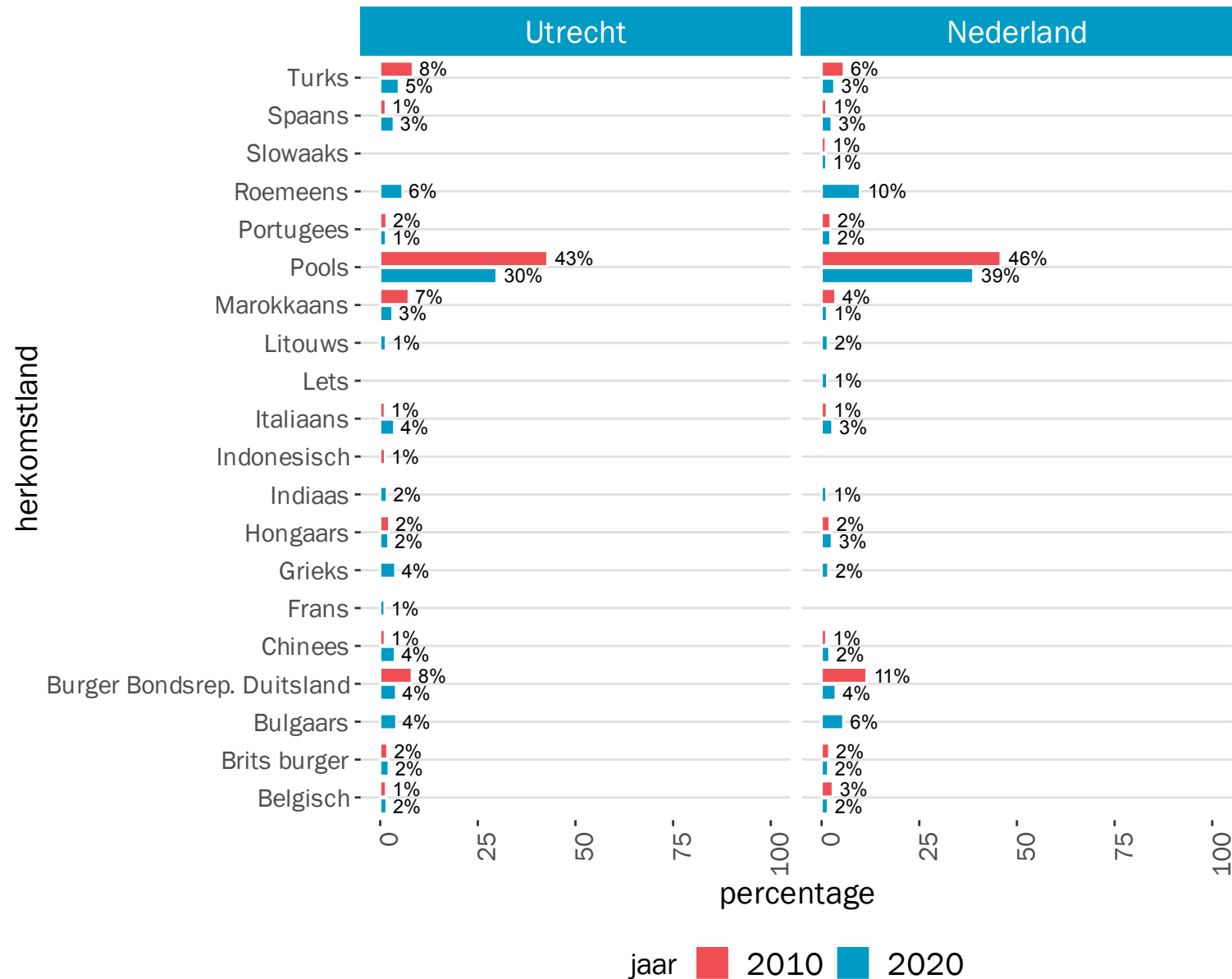
Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

Meeste arbeidsmigranten afkomstig uit Polen, vooral aantal Roemenen en Bulgaren neemt toe 30% van de in provincie Utrecht werkzame arbeidsmigranten is van Poolse afkomst. In totaal bestaat deze groep uit 7.290 arbeidsmigranten. Andere belangrijke herkomstlanden zijn Roemenië (1.400 arbeidsmigranten), Turkije en Bulgarije (1.170 respectievelijk 1.010 arbeidsmigranten).

In vergelijking met de belangrijkste herkomstlanden in 2010 valt op dat vooral het aantal Roemenen en Bulgaren is toegenomen tot respectievelijk 6% en 4% in 2020.

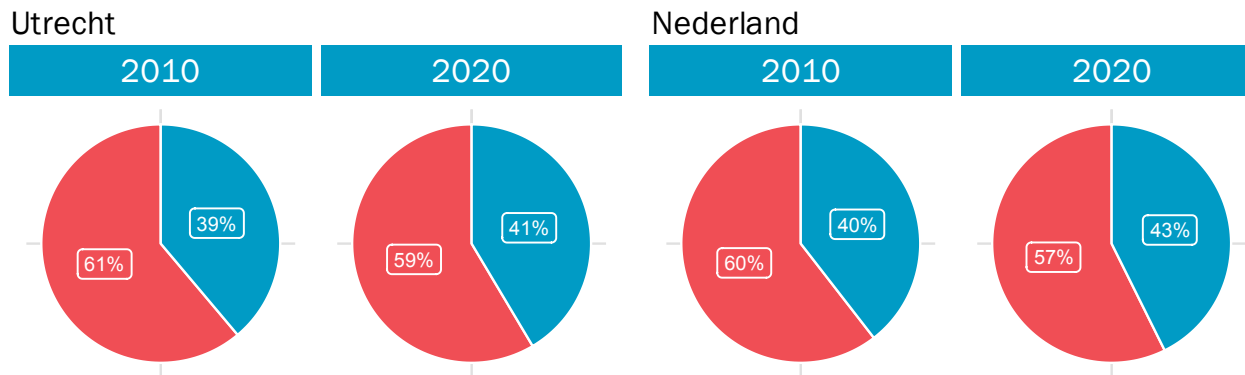
De top-20 herkomstlanden van provincie Utrecht komt overeen met het landelijk beeld. Ook landelijk is de grootste groep arbeidsmigranten van Poolse afkomst, en zijn de groepen Roemenen en Bulgaren in omvang het sterkst toegenomen.

Top herkomstlanden Arbeidsmigranten naar werkregio

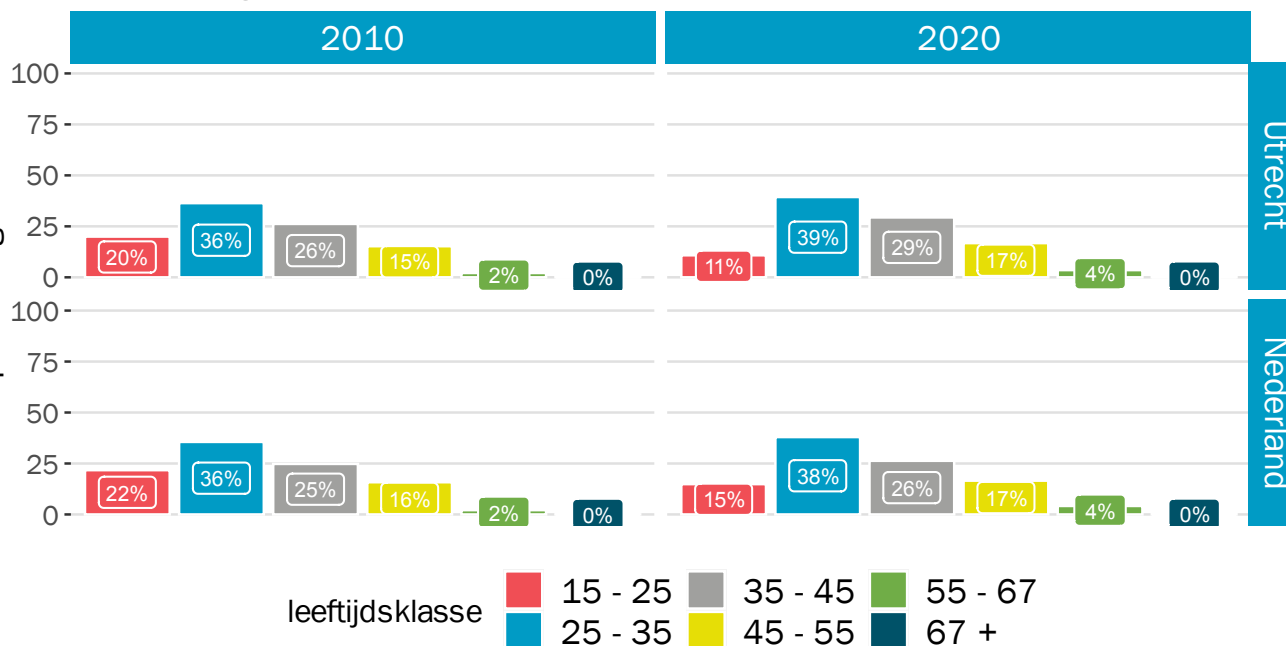

Geslacht van Arbeidsmigranten naar werkregio

6 op 10 arbeidsmigranten is man
De populatie arbeidsmigranten in provincie Utrecht kent een oververtegenwoordiging van mannen: 59% van alle arbeidsmigranten is man. Deze verhouding is ten opzichte van 2010 nagenoeg ongewijzigd: het aandeel vrouwen is licht toegenomen (2 procentpunt). Ook landelijk gemiddeld is sprake van een oververtegenwoordiging van het aandeel mannen.

Leeftijd naar werkregio
geslacht m v

Grootste deel arbeidsmigranten 25-35 jaar

Het merendeel (39%) van de arbeidsmigranten in provincie Utrecht is tussen de 25 en 35 jaar oud. Dit beeld is sinds 2010 niet veranderd en ook landelijk is dit het geval. Het aandeel van deze leeftijdscategorie is sinds 2010 wel toegenomen. Er is een verschuiving waar te nemen van leeftijdscategorie 15 jaar tot 25 jaar, naar de leeftijdscategorie 25 jaar tot 35 jaar.

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

AANTAL BRP-GEREGISTREERDE ARBEIDSMIGRANTEN

16.365 geregistreerd woonachtige arbeidsmigranten

Op basis van BRP-registraties staan in 2020 ruim 16 duizend arbeidsmigranten geregistreerd woonachtig in provincie Utrecht. Dit is naar verwachting een onderschatting van het daadwerkelijke aantal¹.

Tussen 2010 en 2020 neemt het aantal arbeidsmigranten min of meer geleidelijk toe, met een jaarlijkse groei van 6%. In 2020 is een daling waarneembaar als gevolg van corona: er waren toen circa 800 minder arbeidsmigranten dan in 2019. Deze daling is echter minder sterk dan bij het aantal naar werklocatie.

46% BRP-geregistreerde arbeidsmigranten woont in Utrecht

Utrecht is de belangrijkste woongemeente voor BRP-geregistreerd woonachtige arbeidsmigranten: hier wonen 7.515 arbeidsmigranten, bijna de helft van het totaal. Ook Amersfoort en Nieuwegein (1.580 en 910 arbeidsmigranten) zijn belangrijke woongemeenten. Opvallend is de groei van het aantal geregistreerd woonachtige arbeidsmigranten in Bunschoten (+17% per jaar), omdat het aantal naar werklocatie in deze gemeente in dezelfde periode juist is afgenomen (-14% per jaar).

¹Het komt voor dat het woonadres van een arbeidsmigrant niet bekend is via de CBS Microdata. Bijvoorbeeld doordat de arbeidsmigrant, bij seizoensgebonden arbeid, minder dan vier maanden in Nederland verblijft en zich niet bij de gemeente inschrijft (dat is ook geen wettelijke plicht). Of het kan voorkomen dat de arbeidsmigrant onbekend is met het proces van inschrijving en/of zich niet wil inschrijven vanwege de angst voor het verliezen van rechten in het land van herkomst. Het aantal geregistreerde arbeidsmigranten via de CBS Microdata is waarschijnlijk een onderschatting van het daadwerkelijke aantal arbeidsmigranten dat in Nederland woont. Uit eerder onderzoek is de inschatting dat gemiddeld 45 tot 55% van de arbeidsmigranten zich inschrijft.

Aantallen Arbeidsmigranten naar woonregio op basis van contract

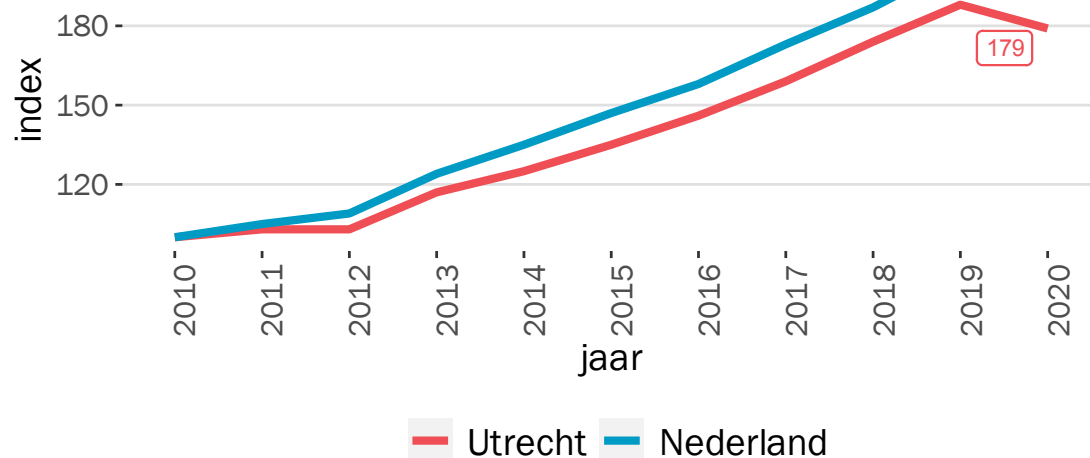
Top-10 werkgemeenten arbeidsmigranten provincie Utrecht

Gemeente	Aantal arbeidsmigranten	Jaarlijkse groei (%)
Utrecht	7.515	6%
Amersfoort	1.580	4%
Nieuwegein	910	9%
Veenendaal	645	7%
Zeist	635	3%
Stichtse Vecht	595	8%
Vijfheerenlanden	535	6%
Bunschoten	510	17%
Soest	445	5%
De Ronde Venen	435	5%

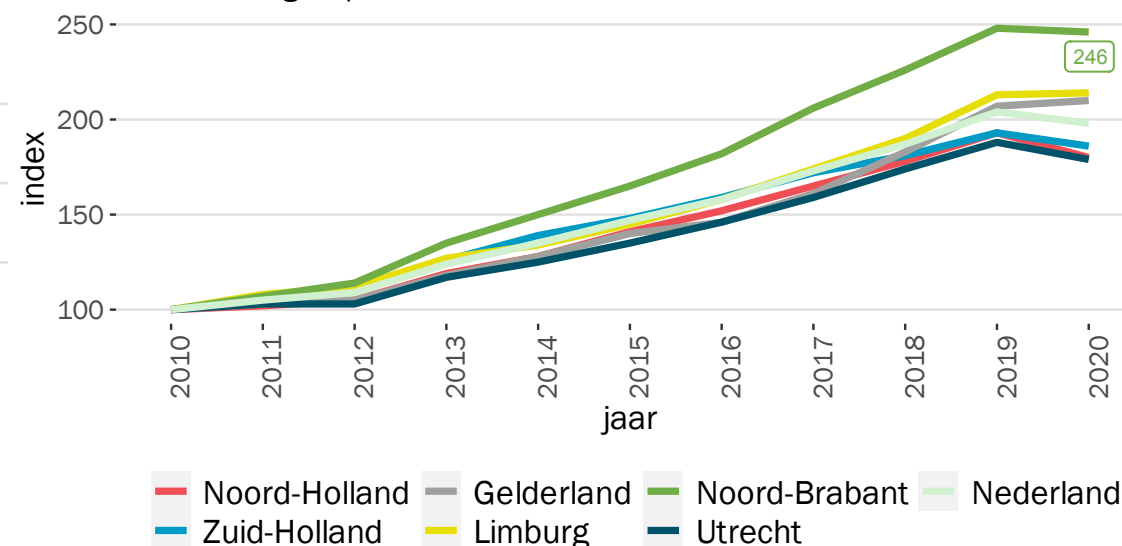
Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

AANTAL BRP-GEREGISTREERDE ARBEIDSMIGRANTEN

Indexcijfers Arbeidsmigranten
naar woonregio op basis van contract

Indexcijfers Arbeidsmigranten
naar woonregio op basis van contract

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

Vergelijking met Nederlandse ontwikkeling

De indexcijfers in bovenstaande figuur geven de ontwikkeling in aantallen weer ten opzichte van het landelijk niveau. Sinds 2010 neemt het aantal BRP-geregistreerd woonachtige arbeidsmigranten in Nederland jaarlijks toe met 7% tot 296.010 in 2020. De gemiddelde jaarlijkse groei in de provincie Utrecht ligt met 6% lager dan landelijk gemiddeld.

Vergelijking met referentiegemeenten

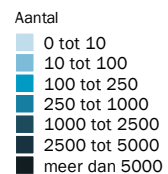
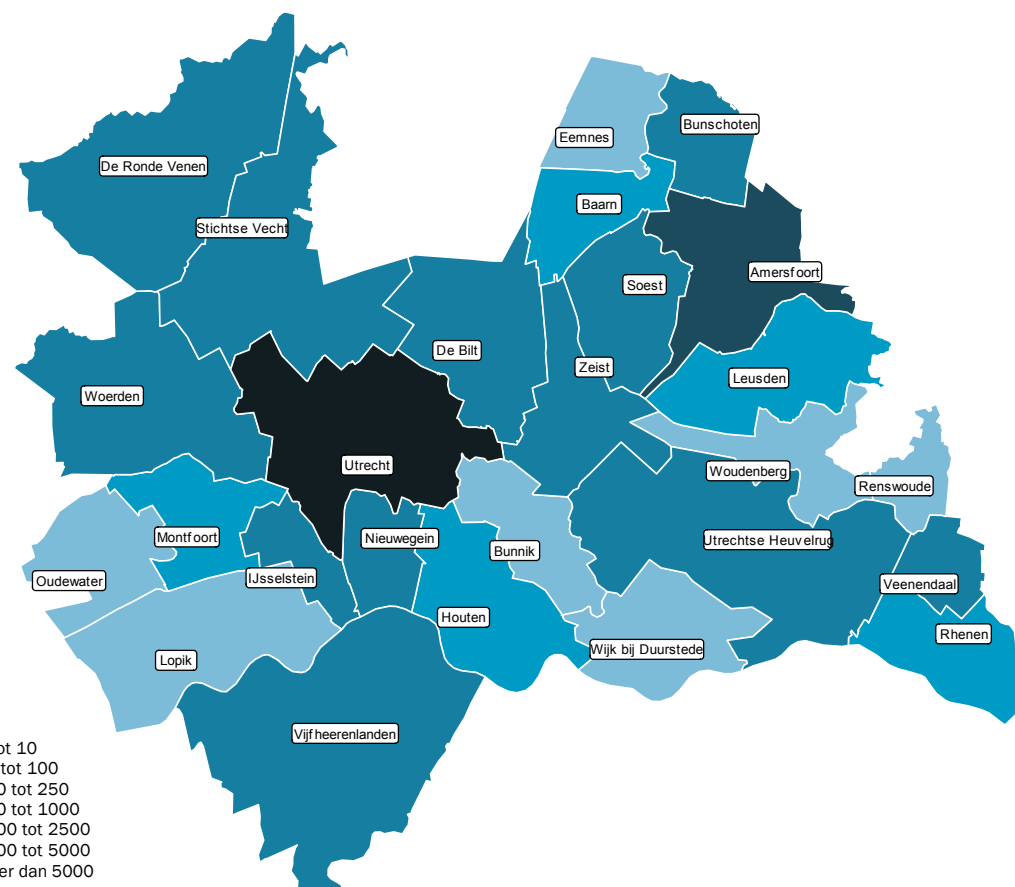
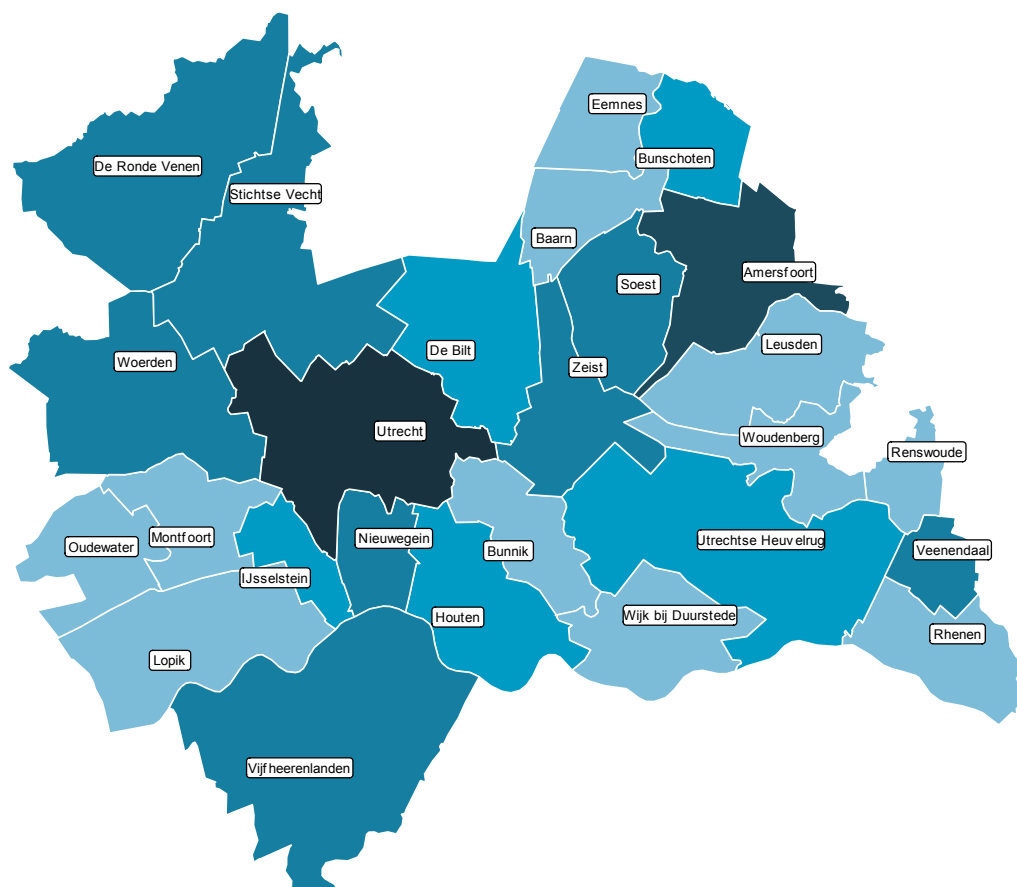
Net als bij de aantallen naar werkgemeenten, heeft provincie Utrecht een lager dan gemiddelde jaarlijkse groei in het aantal BRP-geregistreerd woonachtige arbeidsmigranten. Wel volgt provincie Utrecht eenzelfde trend als in de andere provincies, waarbij de aantallen vanaf 2012 consistent zijn toegenomen, met een dip in coronajaar 2020.

AANTAL BRP-GEREGISTREERDE ARBEIDSMIGRANTEN

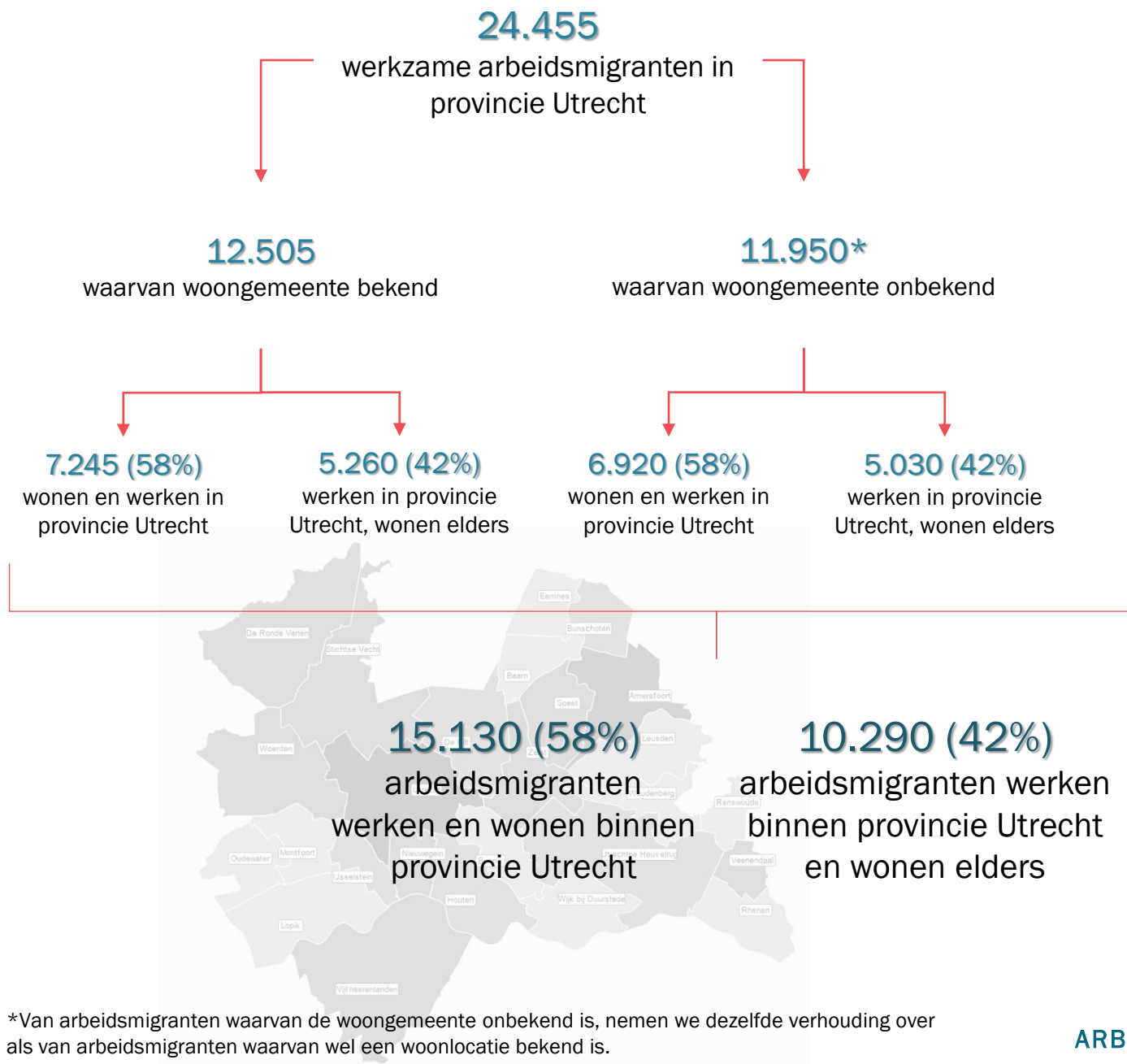
Aantallen Arbeidsmigranten
naar woonregio op basis van contract

2010

2020

Bron: Decisio (2022), via CBS Microdata

Zes op tien arbeidsmigranten werkt en woont binnen provincie Utrecht. 58% van de arbeidsmigranten werkt en woont binnen de provincie Utrecht. In absolute zin gaat het om circa 15 duizend arbeidsmigranten.

Ruim 10 duizend arbeidsmigranten werken binnen de provincie Utrecht, maar wonen elders. Belangrijke inkomende en uitgaande pendelrelaties zijn er met Noord-Holland, waarvan de gemeente Amsterdam veruit de belangrijkste is. Ook zijn er pendelrelaties met nabijgelegen (grotere) gemeenten als Almere, Hilversum, Arnhem en Ede.

*Van arbeidsmigranten waarvan de woongemeente onbekend is, nemen we dezelfde verhouding over als van arbeidsmigranten waarvan wel een woonlocatie bekend is.

Op basis van de historische ontwikkeling in de economie en het aantal arbeidsmigranten in de provincie Utrecht zijn prognoses opgesteld van de te verwachten ontwikkeling tot 2030. In onderstaand kader staat een korte toelichting op de methodiek.

Achtergrond prognose

Voor de prognose baseren we ons op bestaande regionale prognoses van het aantal banen (bron: WLO-scenario's) en de beroepsbevolking zonder migratieachtergrond (bron: CBS). Door deze prognoses aan elkaar te 'matchen' ontstaat het verschil tussen het aantal beschikbare banen in 2030 en het aantal werknemers (zonder migratieachtergrond) dat beschikbaar is om deze banen in te vullen. Hierin is rekening gehouden met verschillende demografische factoren als groei van beroepsbevolking en vergrijzing, maar ook economische ontwikkeling door uit te gaan van een WLO-hoog en WLO-laag scenario.

Het verschil tussen het aantal banen en werknemers zonder migratieachtergrond geeft een indicatie van het aantal internationale werknemers dat nodig is om aan de toekomstige vraag naar werknemers te voldoen. Vervolgens hanteren we een verdeelsleutel op basis van de bestaande verhouding tussen internationale kenniswerkers en arbeidsmigranten.

Uit de prognoses scenario's blijkt voor provincie Zuid-Holland dat het aantal arbeidsmigranten de komende tien jaar blijft toenemen tot een populatie van naar schatting **33.620 tot 50.830 werkzame arbeidsmigranten in 2030**. Dit betekent een jaarlijkse groei van **3 tot 8%**.

Prognose van **33.620 tot 50.830**
werkzame arbeidsmigranten in provincie
Utrecht in 2030

Methodiek

Het CBS geeft geaccrediteerde organisaties toegang tot de 'big data' bestanden achter de statistieken die het CBS publiceert (CBS Microdata). Decisio heeft toegang tot CBS Microdata en gebruikt dit om de Monitor Internationals op te stellen.

Voor de monitor koppelt Decisio binnen CBS Microdata arbeidscontractinformatie van werknemers in Nederland aan verschillende persoonsgegevens. Daarbinnen selecteren we de groep werknemers zonder de Nederlandse nationaliteit: de internationale werknemers. In de verdere afbakening van deze doelgroep wordt geen rekening gehouden met het aantal gewerkte uren of het jaar van vestiging in Nederland.

Op gemeenteniveau en (deels) op postcodeniveau geeft de monitor onder meer inzicht in:

- Het aantal internationale werknemers dat in een regio woont en werkt;
- In welke sector zij werkzaam zijn;
- Hoe lang zij in Nederland economisch actief zijn, zowel op korte termijn (in maanden) als lange termijn (in jaren);
- Waar ze vandaan komen, hoe oud ze zijn en hoe zij wonen: huishoudenssamenstelling, koop-/huurhuis en WOZ-waarde.

De data is beschikbaar voor de periode 2010-2020.

Looneisen definitie kenniswerker of arbeidsmigrant

Om binnen de groep internationale werknemers (zie definitie in Achtergrond) onderscheid te maken tussen kenniswerkers en arbeidsmigranten, hanteren we de volgende looneis:

- **Kenniswerker:** een internationale werknemer, waarbij een minimale looneis is gesteld (fiscaal loon: loon voor belastingen) voor twee leeftijdsgroepen en een minimaal aantal SV-dagen. De minimale looneisen per leeftijdsgroep zijn:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
< 30 jaar	€ 25.761	€ 25.985	€ 26.605	€ 27.109	€ 26.926	€ 27.860	€ 28.333	€ 28.813	€ 29.293	€ 29.929	€ 30.672
≥ 30 jaar	€ 35.128	€ 35.433	€ 35.867	€ 36.407	€ 36.723	€ 38.003	€ 38.648	€ 39.303	€ 39.953	€ 40.824	€ 41.840

- **Arbeidsmigrant:** een internationale werknemer die niet voldoet aan bovenstaande looneis voor kenniswerkers.

Meer informatie?

De adviseurs bij Decisio zijn gespecialiseerd in het thema internationalisering in Nederland. In de laatste jaren voerde Decisio verschillende onderzoeken uit aangaande de populatie internationals in Nederland. Als het gaat om hun economische situatie, maar ook op het gebied van onderwijs en huisvesting. Denk bijvoorbeeld aan haalbaarheidsstudies voor internationale scholen of huisvesting van arbeidsmigranten. Naast analyses over de populatie internationale werknemers in Nederland, voert Decisio ook de monitor naar internationale organisaties in Nederland uit.

Gerwin van der Meulen
Partner Decisio
g.vandermeulen@decisio.nl

Suzanne Steegman
Senior adviseur Decisio
s.steegman@decisio.nl

Opdrachtgever
Greenports Nederland

Projectteam Decisio
Gerwin van der Meulen
Suzanne Steegman
Peter Haanen
Sebastiaan Tieleman
Guus Kersten

Contactgegevens Decisio
Valkenburgerstraat 212
1011 ND Amsterdam
T 020 – 67 00 562
E info@decisio.nl
I www.decisio.nl

Bron foto voorzijde: Greenport Aalsmeer

5 april 2022